No. 29.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1846.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 3,00; voor de buitensteden ƒ 3,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 3 SEPTEMBER.

Advertentien van acht regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,75 geplaatst; meer dan acht regels tegen 20 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 2 September.

Er blijft ons nog overig de politieke zijde van het traktaat te zien. Deze is gewigtig; voor Nederland niet alleen, maar ook voor gansch Europa.

De *Sainte Alliance* ontwierp in het jaar 1815, als een bolwerk tegen Frankrijk, het koningrijk der Nederlanden. Het moest een voorpost der groote Mogendheden zijn, krachtig genoeg, om de fransche legers te bedwingen, totdat de groote strijdkrachten van Europa ten oorlog zouden zijn verzameld. Die oprigting was een gelegenheidswerk, magteloos in beginsel en bestanddeelen, waarbij de bijzondere oogmerken van Engeland en Rusland voor een oogenblik ter zijde werden gesteld, ten genoege van Duitschland, dat men paaide door traktaten, welke men niet voornemens kon zijn na te komen.

Het is mogelijk, dat de mogendheden in een oogenblik van opgewondenheid, ten gevolge van de vernietigde reuzenmagt des franschen Keizers, ter goeder trouw hunne politieke belangen hebben vergeten, ofschoon wij het betwijfelen; maar zeker is het, dat men weldra, van die overwinningsroes uitgeslapen, terugkwam tot de verlaten plannen, en door geheime overeenkomsten afbrak, wat men door openbare had opgebouwd.

Doch de gebeurtenissen liepen alle berekeningen vooruit. Het koningrijk der Nederlanden, alvorens te bezwijken onder den inbreuk op het beginsel, waaraan het zijne wording te danken had, had reeds zijne vernietiging bewerkt gezien door den onderlingen kamp der bestanddeelen, waaruit men het had zamengevoegd. Eene onhandige administratie bereidde de uitbarsting voor. Naauwelijks had de revolutie in Frankrijk de restauratie omvergeworpen, of ook de scheuring tusschen de twee groote gedeelten van ons toenmalig koningrijk kreeg haar beslag.

België werd daardoor een voorpost van Frankrijk, geschikt om door eenen enkelen stoot te worden ingezwolgen, en bestrijkend een gedeelte van de Rijnprovinciën, waarop de Franschen de oogen hebben gevestigd, en welks bevolking in meeningen en gebruiken en belangen met de Belgen veel overeenstemming heeft.

Frankrijk gevoelde al het gewigt van eene gebeurtenis, welke, zonder de medehulp van eenige Mogendheid, aan zijne politiek de gelegenheid verschafte, plannen te bewerkstelligen, welke van af Lodewijk XIV dagteekenen. Het heeft dan ook niets nagelaten, om de Belgen aan zich te verbinden ten spijt der Duitsche Mogendheden, die het met leede oogen hebben moeten aanzien, omdat ieder zijne handen vol had met zijne eigene bevolkingen. Alleen is het Fransche gouvernement er niet in kunnen slagen om de materiëele belangen van België in die van Frankrijk op te nemen. Het bestuur werd daarin verhinderd door de kamer der gedeputeerden. Ellendige kleine plaatselijke belangen verbonden zich tot coteriën, en, bijgestaan door de opvolgende oppositie-partijen, kregen zij het gedaan, om het tarief zoo in te rigten, dat de Belgische producten buiten Frankrijk werden gesloten. Ziedaar een feit, ten bewijze hoe nadeelig het soms kan werken, als eene regering de handen niet vrij heeft in het sluiten van traktaten. Want Frankrijks hooge politiek vorderde noodzakelijk, dat de Belgen in Frankrijk zóó werden opgenomen, dat zij daaraan onafscheidelijk waren verbonden, en zulks was alleen mogelijk door de produkten der Belgen in Frankrijk vrijen toegang te leenen. De groote belangen van Frankrijk hebben moeten wijken voor kleine plaatselijke vorderingen.

België heeft zich derhalve naar Duitschland en Nederland gewend. En het heeft zulks te liever gedaan, omdat het niets meer vreest, dan dat het in Frankrijk mogt worden ingelijfd. Hoe verder de Belgen zich van de Franschen kunnen verwijderen in hunne stoffelijke belangen, hoe minder gevaar zij loopen, om een fransch departement te worden.

Duitschland heeft eenige pogingen van toenadering gedaan; maar zij zijn niet voldoende. Duitschland leeft door de nijverheid, en kan zijne grenzen voor het fabrikaat van België niet openzetten.

Maar de toestand van Nederland is gansch anders. Bij de nijverheid voegt ons land een groothandel, welke de opheffing van alle slagboomen, tegen den vrijen handel opgerigt, vordert. En zulks is zigtbaar in het onlangs gesloten traktaat, waarin men het tarief der inkomende regten op het belgisch fabrikaat zoozeer heeft verminderd, dat wij daardoor zullen worden overladen, tot verderf van ons gansch fabrijkwezen. Maar dat niet alleen; men heeft ook de Belgen voet gegeven op onze koloniën, en hun de gelegenheid verschaft van eene zeevaart, waaraan Antwerpen behoefte heeft, langzamerhand voor te bereiden en aan te kweeken.

Daarbij kunnen hebben voorgezeten hooge politieke vraagpunten in Nederland, welke wij niet willen aanraken; maar dit is in alle geval zeker, en voor Europa van het hoogste belang, dat door Nederland een eerste groote stap is gedaan, om België van Frankrijk te vervreemden en te verbinden aan het noordelijk Europa. Het traktaat is alzoo een terugwerking op de revolutie van 1830, die in hare gevolgen kan na zich slepen, dat door de verbinding der Belgische belangen aan die van Nederland, juist datgene wordt daargesteld, wat de *Sainte-Alliance* ten doel had door de traktaten van 1815 op te rigten.

In de schaal der Europesche staatkunde is derhalve de politieke zijde van het traktaat de gewigtigste.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 2 September.

Wij hebben in het hoofdartikel van ons vorig nummer gezegd, dat het traktaat met België niet gunstig is uitgevallen. Dit wekt dan ook, vooral in de fabrijkplaatsen, veel ontevredenheid. Er geworden ons vele klagten. Uit Helmond schrijft men ons het volgende, dat wij overnemen ten bewijze onzer stelling en tot maatstaf, om den indruk te beoordeelen, dien het traktaat heeft gemaakt.

»De dagbladen hebben het waarlijk betreurenswaardig traktaat, hetwelk door ons gouvernement onlangs met België is aangegaan, op de klaarblijkelijkste wijze en met eene gegronde overtuiging veroordeeld. Immers door dat traktaat zijn de belangen der nijverheid en der fabrijken van manufacturen hier te lande geheel ten offer gebragt, en daardoor tevens het sober bestaan vernietigd van duizende huisgezinnen, voor wier vooruitzigt geen middenweg overblijft, in de keus, om, óf zich naar België te verplaatsen, óf hier aan den bedelstaf te komen!

»Eenige vrienden van regt en billijkheid vinden zich genoopt, daartegen te protesteren, daar zij, bij de gedachte van dit onberekenbaar leed, de toekomst voor den beklagenswaardigen arbeidsman met angst te gemoet zien! Een ieder vraagt zich af, of *dit* nu de belooning onzer trouw is? om een volk, dat zich op eene onwettige wijze van ons heeft afgescheurd en zich daardoor aan de drukkende belasting onttrok, die hier te lande van de nooddruft van den behoeftige geheven wordt, en die het daardoor onzen fabrikanten onmogelijk maakt, voor hetzelfde loon als in België, aan het volk werk te verschaffen; om dat ontrouw volk, boven de door zijnen afval verkregene voordeelen, nog zulke overdrevene, onberekenbare gunsten toe te kennen, dat daardoor de nijverheid der getrouw geblevenen ten eenemale ten gronde moet gaan?

»Wij durven het aan onze contractanten, die zoo veel bewijzen van schranderheid gegeven hebben, in gemoede en met de hand op het hart afvragen: »of het bekomen grootkruis niet zwaar, ja, door de menigvuldige daaraan klevende tranen van ongelukkigen, niet lood-zwaar op hunne borst moet drukken???"

Inhoud en vorm van deze letteren getuigen, dat het den schrijvers ernst is, en dat de klaagstem, die zij uiten, opwelt uit diep gegriefde gemoederen.

Z. M. de Koning is den 28 Aug. te Eisenach aangekomen, en heeft, na aldaar nachtverblijf gehouden te hebben, den volgenden morgen de reis naar Weimar voortgezet.

— H. M. de Koningin der Nederlanden is den 29 Aug. Straatsburg gepasseerd. De hertog de Montpensier heeft H. M. in haar hôtel een bezoek gebragt, en haar met zijn rijtuig naar de hoofdkerk geleid, om dat gebouw te bezigtigen. Z. K. H. heeft de Koningin ten half vier ure bij haar vertrek weder uitgeleide gedaan.

— De concessionarissen van den spoorweg van Arnhem over Nijmegen en Grave tot Veghel bij 's Bosch, ter verbinding van de noordelijke spoorweglinie met denzeeuwsch-limburgschen spoorweg hadden bereids de waterpassingen en opnemingen doen bewerkstelligen, welke tot het formeren van het voorloopig plan vereischt werden; thans vernemen wij uit goede bron, dat Hun Ed. binnen weinige dagen zullen doen aanvangen met eene uitbakening op het terrein en met alle verdere werkzaamheden, die gevorderd worden tot het opmaken van het ter goedkeuring van de regering aan te bieden volledig project.
(Ned. Stoomp.)

's GRAVENHAGE, 1 Sept. Gisteren is er diner gehouden bij HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje, waarop de beroemde schilder Gudin was uitgenoodigd. Men verneemt, dat de terugkomst van HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden tegen den 8 dezer bepaald is, en dat omstreeks datzelfde tijdstip H. K. H. Mevrouw de Prinses Albert van Pruissen van hier vertrekken zal, zich begevende over Amsterdam naar het Loo, van daar over Wezel, Keulen, en Mainz naar Zwitserland en vervolgens naar hare villa Carlotta, aan het meer van Como. Gedurende het verblijf van H. K. H. alhier, heeft HD. benevens hare dochter bijna dagelijks het naburige Scheveningen bezocht en vele uren op het daar gelegen paviljoen doorgebragt.

— De heer G. S. de Veer, voormalig gouvernements-Secretaris in West-Indië en die thans eene betrekking bij het departement van koloniën, zoo men wil van referendaris voor de West-Indische zaken, zal op zich nemen, is alhier met familie aangekomen en in den Nieuwen Doelen afgestapt.

— Drie personen, met name A. Bol, P. W. Schouten en W. Driehuijzen zullen den 11 dezer voor het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland teregt staan, als beschuldigd van door middel van buitenbraak, koffij te hebben gestolen uit een pakhuis, in gebruik bij de Nederlandsche Handelmaatschappij. — De persoon van A. Bing, onlangs door dat Hof tot zware schavotstraf verwezen ter zake van muntschennis heeft zich, naar men verneemt, tegen die uitspraak in cassatie voorzien.

— Als een blijk van het overgroot bezoek, gedurende het zomersaizoen, van het naburig Scheveningen, waarschijnlijk toe te schrijven aan den aanhoudend warmen zomer, en ook voorzeker aan de hoe langer hoe meer veld winnende overtuiging van het nut der zeebaden,

hetzij dan tot herstel of tot bewaring der gezondheid, — kan dienen: dat, niettegenstaande er ter linkerzijde van het dorp aan de inrigting van den heer Maas, veelvuldig gebaad is, het getal der aan de stedelijke badinrigting genomen baden tot op heden 1 September 11,048 bedraagt, welk cijfer dat van het vorig jaar tot denzelfden datum met 3797 overtreft; en zelfs dat van 1834 (het grootste badjaar) te boven gaat, als wanneer het aantal baden op denzelfden datum 10,850 bedroeg.

— Met leedwezen moet berigt worden, dat zich dezer dagen ook in de duinen te Scheveningen, *op nieuw* sporen van de aardappelziekte hebben vertoond.

— De leden der Handboogschutterij uit deze stad, die te Tilburg het onlangs gevierde feest hebben bijgewoond, en gisteren middag van daar alhier zijn teruggekeerd, verklaren zich ten hoogsten voldaan over het minzaam en gul onthaal, dat hun van de Noord-Brabandsche broeders is te beurt gevallen. Aan deze schutterij, waaraan No. 23 was te beurt gevallen, is eene medaille toegewezen geworden. Men twijfelt er niet aan, of dit gastvrij onthaal zal der zaak van de schutterij ten zeerste bevorderlijk zijn, en krachtdadig medewerken tot de bevestiging der goede verstandhouding tusschen verschillende provinciën des Rijks.

— De *'s Grav. Nieuwsbode* behelst eene beschouwing getiteld: *Landverhuizing*, naar aanleiding van sedert kort en herhaaldelijk in de dagbladen opgenomen berigten van voorgenomen landverhuizingen uit Gelderland, uit Overijssel en uit Zuid Holland. Na de vermoedelijke oorzaken (1) van het op zich zelve niet te ontkennen feit te hebben opgegeven, en na als een tweede sleutel voor die zucht tot landverhuizing te hebben aangemerkt, de bemoeijingen van den predikant Scholten, die, ziende dat zijne gevoelens hier te lande geen opgang meer maken, zijne volgelingen aanspoort, om zich met hem naar Amerika te begeven, na dit een en ander eindigt de beschouwing aldus:

»Kinderen van Nederland! wij betwisten u niet, dat in de dagen, die gij beleeft, de lasten des huishoudens zwaar, de vruchten van den arbeid beperkt, de zorgen des levens groot zijn: maar meent daarom niet, dat het elders minder moeijelijk wezen zal, om een eerlijk stuk brood te verdienen.

»Waartoe dan de groote Oceaan te doorklieven, en zoo veel tijd en geld nutteloos verspild, uwe gezondheid ondermijnd, ja het leven gewaagd? Nederland bezit op onderscheidene punten nog zeer uitgestrekte gronden, even woest, en na ontginning even vruchtbaar als die van het afgelegene Amerika. Zonder ligchaamskracht, zonder werklust, zonder eenig geld landverhuizing te ondernemen, zou de grootste dwaasheid zijn; maar indien het u daaraan niet ontbreekt, waarom dit alles niet ten beste gegeven en ten koste gelegd aan den vaderlandschen bodem? Aan dezen toch zijn niet enkel dierbare herinneringen verbonden, maar ook ontelbare en vooral talrijke kleine voorregten en genoegens, eigen voor elk, die er gewonnen is; en juist deze zijn het, die gij onder den heeten en droogen amerikaanschen hemel het eerst en het moeijelijkst zoudt ontberen. *Vrijdom* van grondlasten is, bij de Ned. wetten, aan de ontginning van woesten grond, voor een groot aantal jaren uitdrukkelijk verzekerd.

»De hand, die arbeid zoekt, zal niet ligt om brood loopen; maar voor den luijaard en den bedelaar is nergens heil geboren!"

Wij vinden het behandelde onderwerp belangrijk genoeg om niet den wensch te uiten, dat ook van eene andere zijde, en op een ander standpunt van redenering, de vraag worde onderzocht, waaraan die geopenbaarde zucht tot landverhuizing naastdenkelijk is toe te schrijven.

'S HERTOGENBOSCH, 1 September. Tusschen Zaturdag en Zondag nacht is er door middel van eene zwengel-boor inbraak geschied, ten huize van Jonkheer J. S. Stern, alhier.

In den omtrek dezer stad zijn er zoo vele ziekten, dat er in het naburige Vlijmen circa 400 menschen aan koortsen lijden. In onze stad zijn p. m. 1500 zieken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Aug. Wij hebben de benoeming van den heer Sauzet tot president van de Kamer der gedeputeerden berigt. Voor het vice-presidentschap zijn, bij de eerste stemming, drie kandidaten van de behoudende partij gekozen, namelijk de heeren Bignon, Lepeletier d'Aulnay en Hebert. De heer Delessert, mede een kandidaat der behoudende partij, heeft vervolgens het grootst aantal stemmen voor zich bekomen. Heden zal men tot eene tweede stemming overgaan ter benoeming van een vierden vice-president.

— Alle ministers waren eergisteren op het paleis der Tuillerïen vergaderd, alwaar de Koning in den loop van dien dag was aangekomen, ten einde over het verzoek om gratie, door Joseph Henry ingediend, te beraadslagen. Maar men heeft het nemen van eenig besluit in die zaak moeten uitstellen, uit hoofde van nieuwe aanwijzingen van den beschuldigde, betreffende een geschrift, dat hij in de rue de Limoges verborgen had. Men zegt, dat Joseph Henry het voornemen had, na het ontvangen van zijn doodvonnis, hetwelk hij verwachtte, dit geschrift aan te wijzen, waarin hij verklaart, dat de pistolen alleen met los kruid geladen waren, daardoor te kennen gevende, dat hij op het punt was geweest, een slagtoffer der menschelijke regtspleging te worden. Sommigen zeggen zelfs, dat hij die aanwijzing door middel van een verzegelden brief had willen doen, met verzoek van dien niet te openen, dan na zijne teregtstelling. Maar wij kunnen bezwaarlijk gelooven, dat Joseph Henry de zelfopoffering zoo ver zou hebben willen drijven.

Denzelfden dag, omstreeks zes ure des avonds, heeft een commissaris van policie, afgezonden door den kanselier Pasquier, zich naar de woning van Henry begeven, in de rue de Limoges. Daar gekomen, liet hij zich door den zoon van Henry, die thans de zaken zijns vaders bestuurt, naar den kelder geleiden, en op eene door den beschuldigde aangeduide plaats groef men een gat, alwaar men, ter diepte van een halven meter, een koperen koker vond, ongeveer drie palmen lang en een duim in doorsnede, en aan de beide uiteinden met houten stoppen gesloten. Deze koker is terstond ongeopend verzegeld en kort daarop aan den kanselier ter hand gesteld.

— Het Fransch gouvernement heeft dezer dagen bepaaldelijk bezit genomen van de vallei, des Dappes genaamd, aan de westzijde van het groote Jura-gebergte, op de grenzen tusschen het departement van dien naam en het kanton Waadtland gelegen, hetwelk tot heden toe het bezit van dat dal aan Frankrijk had betwist. De arbeiders, die voor het kanton Waadtland aan de herstelling van den weg tusschen St. Cergues naar Rousses werkten, hebben bevel ontvangen hunne werkzaamheden niet verder voort te zetten dan tot op het punt, alwaar het betwiste grondgebied een aanvang neemt, en de landeigenaars van die vallei, die zich tot hiertoe als Zwitsers beschouwden, en gevolgelijk hunne belastingen aan den ontvanger van Nyon betaalden, zijn aangeschreven om die voortaan te voldoen aan den beambte van het Fransche departement van den Jura.

— Wij lezen in de *Presse*: Het gestigt van de »broeders der christelijke scholen" heeft, bij gelegenheid van den grooten wedstrijd der lagere scholen, 17 prijzen van de 20 behaald; dit is eene ware zegepraal, welke tevens ten bewijze kan strekken van de hoogte, welke de studiën van het gestigt bereikt hebben, en van de bekwaamheid en vorderingen der leerlingen.

LISSABON, 20 Aug. Alle vrees voor een Miguellistischen opstand is weder verdwenen. Een talrijk legercorps is in de provincie Minho bijeen getrokken, gereed, om iedere poging der troepen van den Pretendent het hoofd te bieden. Het gouvernement heeft 2,000 officieren van Costa-Cabral, wier verblijf in de hoofdstad eene groote bezorgdheid verwekte, van daar verwijderd. Men verzekert, dat Gonzales Bravo door het Spaansch kabinet werkelijk is teruggeroepen, op verzoek van ons ministerie, hetwelk over het alhier gehouden diplomatiek en extra-diplomatiek gedrag van Spanje hoogst ontevreden is. De terugtogt der spaansche troepen van de grenzen van Portugal is thans eene tijding, die alle geloof verdient. De generaal, die in Gallicië bevel voert, heeft de noodige orders daartoe ontvangen.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Aug. Z. Exc. Prins Callimaki, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister der Verhevene Porte aan het hof van St. James, is eergisteren hier aangekomen, en aan het hôtel der Turksche ambassade afgestapt.

— H. M. de Koningin-weduwe, vergezeld van de Prinses van Pruissen en van Prins Eduard van Saxen-Weimar is aan boord van het stoomschip *the Black Eagle* te Woolwich aangekomen.

— De hervormer Czersky, die zich sedert eenige dagen te Londen bevindt, om aldaar zijne leer te prediken, is er eindelijk, na vele vruchtelooze pogingen, in geslaagd, in deze hoofdstad eenige toehoorders rondom zich te verzamelen. Eergisteren heeft eene vergadering, bestaande uit eenige afgescheiden predikanten (dissenters) en een vrij groot aantal nieuwsgierigen (waaronder zich vele dames bevonden), in de zaal van Hanover-square plaats gehad, om den apostel der nieuwe secte te hooren.

Czersky verhaalde eerst de geschiedenis van zijn afval van de katholijke Kerk, en daar hij het Engelsch niet verstaat, deed hij zijn verhaal in het Duitsch, hetwelk Dr. Ibernhel (een tot de Anglicaansche kerk bekeerde Israeliet) volzin voor volzin in het Engelsch vertaalde. De hervormer heeft klaarblijkelijk een middel gezocht, om zijne toehoorders te vleijen, door hun te bewijzen, dat het geloof van zijne secte nage[...] hetzelfde is, als dat van de Anglicaansche. In wee[...] van deze kiesche oplettendheid is het niet waarschi[...] lijk, dat Czersky hier veel proselyten maken zal.

— Na de voorlezing der koninklijke troonrede he[...] de Lord Kanselier eergisteren verklaard, dat het Pa[...] ment tot den 4 November was geprorogeerd.

De Amerikaansche generaal Taylor heeft aan de [...] volking van Mexico eene openlijke afkondiging geda[...] waarin de volgende opmerkelijke zinsnede voorkomt:

»Uwe godsdienst, uwe altaren en uwe kerkgebouwe[...] de eigendommen uwer kerken en medeburgers, de zi[...] nebeelden van uw geloof en uwe priesters zullen ins[...] lijks in hunne onschendbaarheid beschermd worden. H[...] derden van onze soldaten en honderd duizenden van [...] volk behooren tot de katholijke Kerk. In ieder on[...] staten, en bijna in elke stad, in elk dorp der *U[...]* vindt men katholijke kerken of priesters, die hun *heilige* ambtsverrigtingen in vrede en in alle veiligh[...] uitoefenen, onder den onverbreekbaren waarborg onzer co[...] stitutie."

Ofschoon deze verklaring niet noodig is ten bewi[...] van de onbepaalde vrijheid, waarin onze H. Godsdie[...] zich in de Vereenigde Staten mag verheugen, nem[...] wij haar toch volgaarne op; *wij gevoelden ons daa[...] toe door meer dan eene reden gedrongen.*

— Brieven uit Boston, te Londen aangekomen, m[...] den, dat hetgeen door de Engelsche bladen, en daa[...] ook door andere buitenlandsche couranten is gemeld, [...] namelijk de beroemde dierentemmer van Amburgh do[...] eene tijgerin zou verslonden zijn, eene fabel is, [...] verdichtsel, van allen grond ontbloot. De heer van A[...] burgh gaat nog altijd voort, met zijne wilde beesten [...] Staten van Noord-Amerika te doorreizen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 31 Aug. De Duitsche dagbladen toon[...] zich zeer verwonderd, dat lord Westmoreland, de E[...] gelsche gezant te Berlijn, zijn post blijft bekleeden, [...] weerwil van de verandering in het kabinet te Londe[...] waardoor de whigs de plaats der tories hebben inge[...] men. Deze daadzaak maakt werkelijk eene uitzonderi[...] op de gewone diplomatie van Engeland, maar zij wo[...] duidelijk gemaakt door de omstandigheden. Het tra[...] taat van Groot-Brittanje met het Zollverein loopt binn[...] eenige maanden ten einde; het was het voorname d[...] der diplomatische bemoeijingen van lord Westmorela[...] sinds zijne komst te Berlijn, de zuivere en eenvoudi[...] verlenging van dat tractaat te bewerken en zich te w[...] zetten tegen de wijzigingen, die daarin door de tolve[...] eeniging werden gevorderd. Alles doet voorzien, dat [...] zijn oogmerk zal bereiken. In alle geval heeft het E[...] gelsch kabinet het raadzaam geoordeeld, het werk te[...] einde te laten brengen, door hem, die het begonne[...] heeft. Lord Westmoreland is een neef van den hert[...] van Wellington.

— De *Deutsche Allg. Zeitung* meldt, dat de mini[...] ter van eeredienst aan de algemeene synode te Berli[...] heeft aangezegd, dat de vergadering op het einde d[...] maand Augustus uiteen moest gaan, om zich op nieu[...] weder te vereenigen, wanneer de Koning haar zou do[...] zamenroepen.

Het dagblad de *Rheinische Beobachter* waardeert op d[...] volgende wijze de pogingen, welke de Katholijken va[...] Frankrijk aanwenden om de vrijheid van onderwijs te ver[...] krijgen:

»Het is op dit oogenblik ontegenzeggelijk, dat de partij[...] welke zich in Frankrijk katholijk noemt, en die, voo[...] alles, de vrijheid van onderwijs verlangt, eene belang[...] rijke rol gespeeld heeft in de verkiezingen, welke onlang[...] hebben plaats gehad. In de meeste der rondgaande brie[...] ven ten aanzien derzelve (de verkiezingen), bekleedd[...] het woord: *vrijheid van Onderwijs* de voornaamst[...] plaats, en vele afgevaardigden hebben hunne verkiezin[...] stellig uitsluitend aan de katholijke stemming te[...] danken. Wij willen daardoor zeggen, dat velen onde[...] hen, den meesten bijval alleen hebben verkregen op voor[...] waarde van de vrijheid van onderwijs te zullen vragen[...] en nu reeds verzoekt *l'Univers* zijne vrienden om haa[...] de meest wijdloopige bijzonderheden aangaande d[...] verkiezingen in alle Departementen te doen toekomen[...] ten einde, zegt dit blad, naauwkeurig onzen toestand i[...] de nieuwe Kamer te kunnen beoordeelen, en, om ingeva[...] zulks mogt gebeuren, aan de katholijke kiezers diegene[...] der afgevaardigden te kunnen aanduiden, die hunne be[...] loften mogten verbreken. Indien men de tegenwoordig[...] verkiezingen bij die van 1842 vergelijkt, dan blijft me[...] met verwondering staren op den vooruitgang, welken he[...] grondstelsel, vrijheid van onderwijs, in de publieke meenin[...] heeft gemaakt. Toen, durfde naauwelijks eenige legiti[...] misten of ultramontanen zonder achterhouding hunn[...] wenschen in dit opzigt uiten, en telkens beschuldigde[...] hunne vrienden hen zelfs van overhaasting en onvoorzigtig[...] heid, terwijl hunne vijanden, even als de onverschilli[...] gen, in hen niets dan *crypto-Jezuiten* zagen. Dit jaa[...] is het geheel anders gesteld. Onder de duizende d[...] rondgaande brieven, die Frankrijk overstroomd hebben

(1) De *Bode* noemt als zoodanig op: hoop op beter fortuin, luiheid, verachtering van zaken, hoop op vrijdom van belasting in een nieuw vaderland.

heeft men er naauwelijks een twaalftal kunnen tellen, die het grondbeginsel van vrijheid van onderwijs openlijk hebben durven bestrijden. Bijna ieder candidaat verklaarde zich in haar voordeel, en die eenparige verklaringen bevestigen den vooruitgang, welke dat grondbeginsel op de publieke meening heeft uitgewerkt. De onttrekking van het middelbaar onderwijs aan de magt der universiteits hoofden, door het onder het toezigt van den staat te stellen, is tegenwoordig niets anders dan eene kwestie van den tijd. Den Heer Guizot zelf zou het niet durven wagen zijne verklaring in te trekken of te vergeten: *dat het kind aan zijne ouders behoort, voor dat het aan den staat toekomt*, hij zou tot in zijne eigene partij mannen vinden, die hem de voorwaarden zouden herinneren, op welke zij hem beloofd hebben, zijne banier te volgen. Het is dus met reden, dat de partij der vrijheid van onderwijs zich verhoovaardigt op den uitslag van hare werkzaamheid. Hare overwinning is onbetwistbaar, en onbetwist. Zoo is te Reims, bij voorbeeld, den Heer Chaix- d'Est Ange alleenlijk uitgestooten, omdat de Katholijken hem hunne stemming hebben onttrokken. Zij hadden hem ondersteund bij de vorige verkiezing, omdat hij had beloofd, in de Kamer in het voordeel van de vrijheid van onderwijs te zullen spreken; hij heeft geen woord gehouden, en daarom is hij door hen verlaten geworden."

WEENEN, 23 Aug. Gisteren avond is op den spoorweg van deze hoofdstad naar Gloggnitz, ten gevolge van de aanhoudende regenbuijen, een ongeluk gebeurd. Een vreesselijk onweder, vergezeld van stortregens, had een gedeelte van den spoorweg onder water gezet, zoodat hij, nabij het dorp Gantramsdorf, niet ver van Baden, met zand en slijk bedekt werd, hetwelk door den waterstroom van de bergen afgezakt was. Terwijl het konvooi stil hield, om tijd te winnen tot opruiming van den weg, kwam een tweede trein aansnellen, en stiet zoo geweldig tegen den eersten, dat twee rijtuigen verbrijzeld werden en de locomotief van de aardenbaan tuimelde. Niemand heeft het leven hierbij verloren, doch eenige passagiers zijn vrij zwaar gekwetst

Denzelfden dag is op den Noorder-spoorweg nabij Parbudiz de ketel van eene locomotief gesprongen; gelukkig heeft die uitbarsting plaats gehad, terwijl de trein stil stond en de locomotief werd gestookt.

LUCERN, 27 Aug. De Zwitsersche Landdag heeft de discussie over de kwestie der Jesuiten ten einde gebragt. Er werd voorgesteld, om de zaak te laten varen, om dezelve tot eene kwestie van het bondgenootschap te verklaren, om alle staten uit te noodigen, de Jesuiten weg te zenden, om dit verzoek tot Lucern te bepalen, enz. Geen dezer voorstellen heeft echter de vereischte meerderheid kunnen verwerven.

WARSCHAU, 21 Aug. De *Allg. Augsb. Zeit.* verzekert, uit zeer goede bron te weten (ofschoon sommigen het berigt geheel tegenspreken, *Red.*). dat Prins Paskevitch van St. Petersburg een volslagen voorstel heeft medegebragt tot algeheele en onmiddellijke afschaffing van alle heeren- en loondiensten, tot dusverre in gebruik. Deze maatregel, welke als eene niet geringe besnoeijing van de voordeelen der edellieden beschouwd moet worden, zou, uit een staatkundig oogpunt beschouwd, van het hoogste gewigt zijn, vermits de boeren hierdoor vrij en onafhankelijk en afgescheiden gemaakt worden van hunne landheeren, aan wie zij tot heden blindelings gehoorzaamden.

Het oogenblik, om dezen *coup d'état* te doen, kon (indien hij werkelijk geschied is, *Red.*) niet gunstiger gekozen worden. Want de Poolsche landliedenstellen hunne eischen zoo hoog niet, dat het gouvernement hen niet met veel geringer gunstbewijzen had kunnen te vrede stellen; en daar de hooge adel in Polen grootendeels geweigerd heeft, zich bij de propaganda aan te sluiten, en zich door de gunstbewijzen van het hof heeft laten overhalen, wordt de jonge adel een corps officieren zonder generaliteit staf boven, en zonder legermagt onder zich, en deze staat van verlatenheid ontneemt den jongen adel dus alle magt. Men ziet dus dat de toepassing van den ouden staatkundigen stelregel: *Divide et impera*, ook thans weder aan Rusland voordeelig zou zijn te stade gekomen.

Het Fransche dagblad *La Presse* deelde den 29 Aug. een langen brief uit St. Petersburg mede, in welken, naar allen schijn, te Parijs veranderingen zijn aangebragt. De blaam, die de Russische correspondent werpt op de keuze, niet alleen van den nieuwen gezant des Keizers, maar ook op de kandidaten, welke hij in last heeft, aan Rome voor te stellen, ter vervulling van de opengevallen bisschoppelijke zetels, maakt inderdaad een zonderling contrast met de vleitaal, welke men in het overig gedeelte van zijnen brief opmerkt. Hoe het ook zij, wij onderwerpen aan het oordeel onzer lezers eenige weinige punten van dien langen brief, welke hun belang kunnen inboezemen. Welligt zullen zij met ons denken, dat de *Russen* van Parijs eindelijk begrepen hebben, dat hunne broeders in het Noorden beter hunne rekening maken met het hof van Rome te vleijen dan met het te beleedigen, en dat zij hunne broeders daartoe een wenk hebben willen geven:

Vooreerst beginnen zij met eene lofspraak op Z. H. Pius IX; zij zien in, dat de voorgestelde veranderingen kunnen geschieden door het pausschap alleen, en zonder dat daartoe eene omwenteling noodig zij.

Vervolgens wordt gezegd, dat graaf Bloudoff, voormalig minister van binnenlandsche zaken, vergezeld van den regtsgeleerde Hube, naar Rome zal vertrekken, met den last van den Czaar, om aan den H. Vader eenige voorstellen tot eene schikking te doen. De correspondent kent den Graaf van nabij. Hij noemt hem zeer schrander en geleerd, doch een weinig mystiek; overigens een ijverig verdediger der Grieksch-Russische kerk; de Katholijken hebben het aan hem te wijten, dat in 1822 202 kloosters gesloopt of aan de heerschende kerk overgegaan zijn. Hij billijkt dus geenszins de keus des Keizers in dit opzigt.

Overigens gelooft de correspondent, dat het den graaf even eens zal gaan, als aan de vorige Russische gezanten te Rome, namelijk, dat hij met den H. Stoel bevriend, terug zal keeren en genegen om alle gevraagde concessien toe te staan. »Alleen door het Katholisme," laat de Corresp. er op volgen, kan Rusland waarlijk den weg der beschaving inslaan; dit erkennen alle personen, die met de geschiedenis en met de wezenlijke behoeften des lands bekend zijn. Ook het grootste gedeelte van den adel en zelfs van de russische geestelijkheid hellen naar de Westersche kerk over (!)," enz.

De correspondent vermeent verder, dat alle voorstellen tot eene schikking niet door het hof van Rome zullen worden aangenomen. Men zou zich alleen kunnen verstaan, over de verbeurdverklaring der geestelijke goederen, de opheffing der kloosters, het aannemen van novicen en de nieuwe indeeling van diocesen en parochiën; maar men zal niet in staat zijn, aan de grieven van den H. Stoel voldoening te schenken aangaande de vereenigde Grieken, de gemengde huwelijken en de kinderen uit die huwelijken geboren, welke bezwaren reeds tien jaren lang het voorwerp der ernstigste onderhandelingen geweest zijn.

De correspondent wil weten, dat graaf Bloudoff in last heeft, den grond te leggen tot een concordaat tusschen het kabinet van St. Petersburg en den H. Stoel.

Eindelijk zegt de correspondent nog, dat de candidaten door den Czaar voorgesteld, om de vacante bisschoppelijke zetels te vervullen, wereldsche geestelijken zijn, die, in Rusland, zonder geestelijken band, zonder onmiddelijk opzigt en zonder regel, geheel op zich zelve staan, en hoe geleerd en eerwaardig zij overigens ook zijn, in lang niet kunnen vergeleken worden bij de geestelijken uit de Dominicaner- en Capuciner-kloosters, wier grondige kennis in de godgeleerdheid en geest van kerkelijke tucht, zelfverloochening en algeheele toewijding aan hunne ambtsverrigting, hen den naam van katholijk priester ten volle waardig maken.

CONSTANTINOPEL, 16 Aug. De methodiste zendelingen in Armenie, die zich gaarne met eene kleinen martelaarskrans zouden bekroond zien, hebben zich onlangs bij den Engelschen gezant alhier over hun toestand beklaagd. De ambassadeur is er, na genomene inlichtingen, achter gekomen, dat de personen, tot dit zendeling-gezelschap behoorende, niets zijn dan bankroetiers en lieden, die zich aan overtredingen tegen de wet hebben schuldig gemaakt, en welke nu het zendelingkleed hebben aangetrokken om zich van vervolging te vrijwaren. Het is eveneens erkend, dat zij hunne lastgevers bedriegen door het overzenden van lijsten van verdichte bekeeringen, terwijl het getal dergenen, welke het hun, na een verblijf van vele jaren, gelukt is, tot leden van hunne zoogezegde gemeente aan te nemen, niet meer dan zeventig bedraagt, waaronder nog gerekend moeten worden vrouwen, kinderen, en allen, die noch middel van bestaan, noch eigendommen hebben en alleen van de toelage der zending leven. Het laat zich denken, dat de methodisten thans veel spijt gevoelen, dat zij aan de Engelsche legatie hunne klagten hebben ingediend, daar deze tot zulke ontdekkingen hebben geleid.

ITALIE.

ROME, 12 Augustus. Te midden der toejuichingen, weet Pius IX zijnen toestand naar waarde te schatten. In zijne scherpzinnigheid had hij reeds alle moeijelijkheden en alle hinderpalen voorzien, die hij nu ontmoet; hij zal ze echter door zijne vastberadenheid weten te overwinnen en zijne wijsheid zal de plannen tot verbetering, welke hij zich heeft voorgesteld, weten te verwezenlijken.

Indien wij bij die uitmuntende hoedanigheden des H. Vaders de gave des gebeds voegen, welke hem door God is geschonken, en die wij in de beroemdste zijner voorgangers terug vinden, dan is ons vertrouwen volmaakt. Want iederen dag wijdt de H. Vader, alvorens hij het H. Offer opdraagt, een uur aan het inwendig gebed; daarna hoort hij nog eene Mis tot dankzegging, en bij het lezen zijner getijden brengt hij dagelijks, voor zijn avond-maaltijd, in zijne kapel een half uur in het gebed door. Zijne loopbaan, zijn karakter zijne verheffing, het begin zijner regering, alles bewijst, dat God met hem is. Machiavel zegt ergens, dat men de volken overheerscht door *geweld* of door *liefde*. Het geweld zou nooit een regelmatigen en duurzamen toestand kunnen te weeg brengen. Pius IX heeft door zijne eerste daden getoond, dat God hem bestemd heeft om door liefde een groot gezag uit te oefenen.

— In altijd wel onderrigte kringen spreekt men hier veel van het huwelijk van den graaf de Chambord met de jeugdige prinses van Mecklenburg, die men, eenigen tijd geleden, te Weenen gezien heeft, tijdens den doortogt van de Keizerin van Rusland en de Groot-Vorstin Olga. Ook is er sprake van het huwelijk van eene jonge prinses van Modena met den zoon van Don Carlos; maar dit berigt verdient veel minder geloof en vereischt bevestiging.

Men schrijft uit Venetië, dd. 20 Aug., aan een Fransch blad:

Sinds eenigen tijd waren er onrustbarende geruchten in omloop over den gezondheidstoestand te Milaan. Deze geruchten wonnen allengs meer en meer veld en worden heden op eene stellige wijze bevestigd door brieven, die ik onder het oog gekregen heb. De ziekte rigt verschrikkelijke verwoestingen aan in die stad, alwaar hij ontegenzeggelijk het karakter eener aanstekende ziekte heeft aangenomen. Het cijfer van 80, hetwelk voor eenige dagen is opgegeven voor de ziekte-voorvallen, is thans nog veel hooger geklommen, en bedraagt, naar men verzekert, reeds 150. Intusschen spreekt het begunstigde dagblad van Milaan, waarschijnlijk op hooger bevel, geen woord van die zaak, zoodat alle berigten deswege ons door bijzondere briefwisseling toekomen. De Milanezen, die dagelijks te Venetië aankomen, bevestigen mondeling deze ontzettende daadzaak, welke trouwens nog versterkt wordt, doordien het getal van diegenen, welke de stad verlaten, dagelijks toeneemt.

Hoe het ook zij, het is buiten twijfel, dat de keizerlijke kostschool voor jonge dames van voorname adelijke familiën, thans door de leerlingen verlaten is, dewijl de ouders haar, op het eerste gerucht van een twintig ziekte-gevallen, in allerijl huiswaarts hebben doen komen. Acht jonge meisjes bevonden zich te gelijk in een zeer gevaarlijken toestand. De voorzorgen, die men neemt, om het getal zieken en het gevaarlijke der ziekte te verbloemen, worden nog grooter, zoo als gij wel denken kunt, om het getal der overledenen geheim te houden. Men zegt, dat het zeer beduidend is; echter wil ik in dit opzigt niets bepalen, om niets te melden van hetgeen inderdaad op zekere berigten steunt. Een bijzondere brief verzekert, dat de gasthuizen een vrij aanzienlijk getal zieken geweigerd hebben.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 2 September.

De op Maandag laatstleden door de N. H. M. alhier gehouden KOFFIJ-VEILING, is als volgt afgeloopen:

Liggende te Amsterdam.

N°.	BALEN.	BESCHRIJVING.	CENTS.	KOOPEN. VERK.	KOOPEN. OPG.
1	750	bruin	38 à —	8	—
2	2200	licht bruin	32½ - —	23	—
3	4237	hoog geel	28½ - —	42	—
4	6869	geel Préanger	25 - —	69	—
5	1668	dito iets graauw	25½ - —	17	—
6	4384	geelachtig Préanger	24 - —	45	—
7	4258	blank geelachtig Préanger	23 - —	43	—
8	29092	blank Préanger	21 - —	175	117
9	14693	blank groenachtig Préanger	20 - —	91	56
10	5033	graauw geel	23 - —	51	—
11	1412	graauw geelachtig Préanger	23 - —	14	—
12	5900	blank redelijk grof	22½ - —	59	—
13	13227	goed ordinair blank	20 - —	133	—
14	1053	graauw geelachtig	22 - —	—	11
15	7862	blankachtig Kadoe	20 - —	55	24
16	22483	ordinair blank	20 - —	45	181
17	19383	ordinair bleek	20 - —	48	148
18	3185	bleek Havana aard	20 - —	9	24
18ª	4625	bleek W. I. aard	20 - —	46	—
19	28400	ordinair bleek	20 - —	41	248
20	899	blaauw iets dof	32½ - —	9	—
21	764	mooi groen	28½ - —	8	—
22	1589	mooi groen W. I. aard	28 - —	16	—
23	1623	goed dito dito enkel wit	26 - —	16	—
24	2950	vrij knap groen	23½ - 24	30	—
25	5899	dito dito iets ros	22½ - —	59	—
26	1313	goed groen klein van boon	22½ - 23	13	—
27	1442	redelijk groen W. I. aard	21 - —	15	—
28	4024	dito dito	20½ - —	40	—
29	3537	dito dito iets minder	20½ - —	35	—
30	3299	dito dito iets beter	20½ - —	33	—
31	2665	groenachtig Havana aard	19½ - —	27	—
32	4353	groen Poéanger	20½ - —	44	—
33	5976	goed groenachtig kleine boon	20 - —	59	—

N°.	BALEN.	BESCHRIJVING.	CENTS.	KOOPEN. VERK.	OPG.
34	1245	groen W. I. aard met wit.	21½ - —	13	—
35	3134	groenachtig W. I. aard	20 - —	32	—
36	10396	dito dito iets minder	20 - —	104	—
37	4632	groenachtig kleine boon.	20 - —	30	17
38	15064	groenachtig	20 - —	152	—
39	6866	ordinair groenachtig	20 - —	15	53
40	3509	ordinair Havana aard	19½ - —	6	29
41	12399	ordinair groenachtig.	19½ - 20	126	—
42	11319	bleek groenachtig iets ros.	20 - —	22	92
43	3399	bleek groenachtig, W. I.	20 - —	3	32
44	3390	groenachtig	20½ - —	34	—
45	31601	dito.	20 - 20½	318	—
46	14961	groenachtig, iets ros.	20 - —	65	84
47	2820	groenachtig dito.	20 - —	1	27
48	3363	ordinair ros groenachtig.	19½ - —	18	17
49	1428	ordinair graauw groena.	19½ - —	4	11
50	4950	dito bleek	20 - —	51	—
51	1234	ordinair Demerary aard	23 - —	13	—
52	452	fijn blaauw	31½ - 32	5	—
53	92	mooi groen, W. I.	28½ - —	1	—
54	516	dito, iets minder	28 - —	5	—
55	87	dito dito	28½ - —	1	—
56	108	dito klein van boon	25 - —	1	—
57	681	goed groen, W. I. aard	25 - 25½	7	—
58	369	knap groen, W. I. aard	24½ - 25	4	—
59	145	dito dito iets minder	22 - —	2	—
60	605	goed groen, W. I. met wit	22½ - 23	6	—
61	854	redelijk groen met wit	20½ - —	9	—
62	309	donker rosgroen	20 - —	3	—
63	103	graauw, W. I.	22 - —	1	—
64	471	bont blankachtig	21 - —	5	—
65	715	ordinair graauw groenachtig.	20 - —	8	—
66	132	grof blank, W. I. aard	22½ - —	2	—
67	303	ordinair ros groenachtig	19½ - —	3	—
68	550	ros groenachtig Havana aard.	19 - —	6	—
69	87	goed Demerary aard	26 - —	1	—
70	151	gemeen dito	18½ - —	2	—
71	438	gebroken dito	19 - 19½	5	—
72	74	zwart	12½ - —	1	—
73	296	graauw groen	20½ - 21	3	—
74	476	ordinair ros	19 - —	5	—
75	74	graauw groenachtig	20 - —	1	—
76	157	dito dito	19 - —	2	—
77	367	gemeen dito	18½ - 19	4	—
78	216	ros graauw	19 - —	2	—
79	127	dito dito	19½ - —	1	—
80	130	als gewasschen	19 - —	1	—
81	193	graauw met veel rood	18½ - —	2	—
82	287	ordinair blank met veel steen.	18½ - 19	3	—
83	105	gemeen	15 - —	1	—
84	85	bont bleek, W. I. aard	20 - —	1	—
		Liggende te Dordrecht.			
1	3944	blank, vrij grof	21½ - —	40	—
2	6587	blank Préanger	21 - —	66	—
3	4027	blank, wat bont	20 - —	40	—
4	6885	blank, groenachtig	20 - —	24	45
5	1007	blaauw, iets dof	31 - —	10	—
6	1315	egaal, groen W. I. aard	25½ - 26	13	—
7	1560	groenachtig Demerary aard	23½ - —	16	—
8	3143	ordinair bleek groenachtig.	20 - —	8	24
9	4856	ros, groenachtig	20 - —	11	38
10	540	blankachtig Préanger	20½ - —	6	—
11	260	vrij egaal, groena. W. I. aard.	22½ - 23	3	—
12	57	blank, als gewasschen	19 - —	1	—
13	290	gemeen Demerary aard	17½ - —	3	—
				2770	1278

Er zijn alzoo 2770 kavelingen verkocht en 1278 kavelingen opgehouden, en heeft de N. H. M. verklaart, daarmede niet aan de markt te zijn. Deze houding der maatschappij geeft eene vastheid aan dit artikel. Wij gelooven, in Rotterdam de prijzen eerder hooger zullen gaan.

Suiker in dezelfde situatie; heden in Rotterdam de veiling der 90,000 kranjangs, van wier afloop eene goede meening bestaat.

Rijst blijft zeer vast op de laatst aangegeven prijzen, waartoe iets afgaat.

Tabak op den 7 Sept. zullen verkocht worden 400 v. Kentucky Tabak aanbragt per Providence van New-Orleans.

Katoen in de voorleden week zijn eenige partijtjes aan de markt geweest, en verkocht 167 pakken New-Orleans tot 23 a 30 cents, 50 b. Florida 27 c., 40 b. Georgia 28 c., 41 b. Suriname 37 cents.

Tarwe 125, 130 ℔ b. Poolsche *f* 300, 315; 127 ℔ dito *f* 305 entr. 126, 128, 130 ℔ b. Poolsche *f* 312, 317, 323; 132 ℔ o. Rostocker *f* 330; 127 ℔ o. Vriesche *f* 320; 127 ℔ b. Poolsche *f* 314; 125 ℔ b. dito *f* 320, 323; 128 ℔ n. dito *f* 310, 315 cons.

Rogge 118 ℔ Arch. *f* 230; 122, 123 ℔ Rost. *f* 242, 245; 117 ℔ Petersb. *f* 225, ent.; 119 ℔ Pruis. *f* 245, 120 ℔ p. o. dito *f* 260, cons.

Garst. 108 ℔ fijne Deensche *f* 150 Ent. 112 ℔ Holsteinsch *f* 170; 113, 114, 115 ℔ Deensch *f* 17·, 173, 175; 104, 105 ℔ n. Vriesche *f* 164 Cons.

Haver 92 ℔ p. fijne *f* 155.

Boekweit 118, 120 ℔ Amersf. *f* 210, 216.

Koolzaad, een doen. Holstein £vl. 43½; Elve 48½; Vries 48. Op 9 vaten Olie, in Sept. £vl. 51½. *Raapolie* op 6/w. *f* 30¾; Vliegend 29¾; primo Mei 32; Sept. 29¾; Oct. 30; Nov. 30¼; Dec. 30½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 29; Vliegend 28.

SCHIEDAM, 1 September. *Rogge.* De stemming voor dit artikel levendig: de voor stookerij geprefereerde soorten, prijsverhooging van *f* 8 à *f* 10; de vorige week werd verkocht in entr: 141/2 ℔ Riga *f* 412; 141/2, 143/2 ℔ Archangel *f* 215 à *f* 222; 141/2, 142/2 ℔ Petersburger *f* 216, 218, en in consumtie 146/2, 147/2, 148/2, 149/2, 151/2 ℔ gedroogde Deensche *f* 243, *f* 245, *f* 250, *f* 254; 145/2 ℔ Arendsburger *f* 266, *f* 268: gisteren in entr.: 142/2 ℔ Archangel *f* 224, en zeilende 141/2 ℔ dito *f* 220; verder in consumtie 148/2 ℔ gedroogde Rostocker *f* 260; 148/2 ℔ gedroogde Deensche *f* 253; 148/2 ℔ onfrissche dito *f* 236; 146/2 ℔ Libau *f* 276; 146/2 ℔ Arendsburger *f* 280; heden werd weer *f* 5 à *f* 6 hooger verkocht; in entr. 143/2 ℔ Archangel *f* 230, en in consumtie 141/2 ℔ Riga *f* 223; 146/2 ℔ Arendsburger *f* 284; 149/2 ℔ Pommer *f* 258; 154/2 ℔ gedroogde Rostocker *f* 282, *f* 284.

Gerst. Beste kwaliteiten weinig voorhanden; 130/2 ℔ Libau *f* 208, *f* 210. 129/2 ℔ fijne gedroogde Deensche *f* 192; gisteren een partijtje Libau *f* 2 hooger afgedaan, daarvoor op 130/2 ℔ *f* 210, *f* 212 bedongen; heden is 130/2 ℔ fijne gedroogde Deensche *f* 195 afgezet.

Genever, het Nederl. vat, zonder fust *f* 22.50. Amst. proef het Nederl. vat, zonder fust *f* 23.75.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

1 SEPT.			gebl.	2 SEPT. 4¾ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	60½	60½	à	$60\frac{5}{8}$	$60\frac{5}{8}$
Dito Dito	3	»	$72\frac{7}{16}$	$72\frac{7}{16}$	»	72½	72½
Dito Dito op resc.	3	»	$72\frac{7}{16}$		»		
Dito Dito	4	»	$94\frac{5}{8}$	$94\frac{5}{8}$	»	$94\frac{5}{8}$	$94\frac{11}{16}$
O. I. Leening	4	»	$94\frac{5}{8}$		»		
Amortis. Syndic.	4½	»			»		
Dito Dito	3½	»	$89\frac{7}{8}$	90	»		
Handel-Maatschappij	4½	»	175¼	175½	»	175¾	175¾
Haarlemmermeer	5	»		105	»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»		111	»	111¼	
Aand. Holl S. M.		»			»		
BELGIE,	4½	»	$94\frac{7}{8}$		»		
Dito	2½	»			»		
Dito bij Rotschild	2½	»			»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 ½	5	»	$20\frac{7}{16}$	$20\frac{7}{16}$	»	20½	
Dito bij Dito onb. st.	5	»	$20\frac{1}{8}$	$19\frac{7}{8}$	»	$20\frac{7}{16}$	
Dito	3	»	$37\frac{5}{8}$	$38\frac{1}{8}$	»	38¼	
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	33¼	$33\frac{5}{16}$	»	$33\frac{5}{16}$	33¼
Coupons Ardoins		»	$19\frac{5}{8}$	19½	»	19¾	
Passive		»		$6\frac{5}{16}$	»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»		$6\frac{1}{16}$	»	$6\frac{1}{8}$	
PORTUGAL, te Londen	3	»	$46\frac{5}{16}$	$46\frac{7}{8}$	»	47½	$47\frac{5}{8}$
Dito Dito	4	»	45	45¾	»	46¼	$46\frac{1}{8}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»		48	»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	$106\frac{5}{8}$	106½	»	$106\frac{5}{8}$	
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	$106\frac{1}{8}$	106	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	96½	$96\frac{5}{8}$	»		
Dito bij Hope	4	»	91	$90\frac{5}{8}$	»		
Dito bij Stieglitz en C°.	5	»	$89\frac{1}{8}$	$89\frac{1}{8}$	»		
Cert. te Hamburg	5	»	102		»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van Dito	6	»	71	$70\frac{7}{8}$	»	$71\frac{1}{8}$	
POLEN, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		f			»		
Dito Dito fl 500		»			»		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Oostenrijk, Met. 5 pCt. 108¾; Weenerb. bij Goll & C°. 5 pCt. 101¼; dito 4 pCt. 99¼; Braz. 5 pCt. 90; dito 1843 88¼; Mexico $27\frac{5}{8}$, 28, $27\frac{7}{8}$; Peru $21\frac{5}{16}$, ¼; Grenada 22; Grieken $7\frac{7}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening 3, ¼ pCt., Prolong. 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs 2/m. *f* $56\frac{3}{8}$, kont. *f* $56\frac{13}{16}$; London 2/m. *f* 12.15, kont. *f* 12,22½; Hamburg 2/m. *f* $35\frac{7}{16}$, kont. *f* $35\frac{11}{16}$; Frankf. 2/m. *f* 101.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 2 Sept. Het schip Sara en Maria, Kapt. Dijkers, van hier naar Batavia, met schade te Rio Janeiro binnengeloopen, (zie No. 2591) heeft den 25 Junij, na volbragte reparatie, de reis weder voortgezet.

NIEUWE-DIEP, 1 Sept. Alhier liggen zeilklaar de Schepen: de Amstel, Kapt. van Duin, n. Batavia. — Manhattan, Kapt. Cooper, n. New-York. — Eclisse, Kapt. Milanovich, n. Sijra en Smirna. — Gesina Johanna, Kapt. Lukens, op Avontuur.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie,

Zeer te regt heeft *de Tijd* meer dan een verdienstelijk artikel opgenomen over de verkiezingen. — Zijn de dagbladen voor het volk, dan kunnen zij dit zoo gewigtig onderwerp, het eenige dat *des volks* is, niet te veel behandelen. *Want deze handeling des volks, waardoor alléén het aan de Regering deel neemt, is maar oogenblikkelijk: en er hangt zoo veel van af!*

De katholijken vooral, moeten in deze *hun deel nemen in de gelijke bescherming*, die de Grondwet aan alle gezindheden verzekert. — De Grondwet verzekert; — de stedelijke Regering noodigt: — *Wij* moeten handelen. — Of zouden wij de slaperigheid drijven tot den onzin, dat wij de Protestanten zouden verzoeken, wel de moeite te willen nemen, voor ons te handelen, daar wij er geene lust toe gevoelen, geen verstand, geene zielskracht toe bezitten? — Dan zouden zij alle reden hebben, om, met verachting onzer werkeloosheid, die medewerking te weigeren, welke ieder welgezind staatsburger, *in res publicas*, zijnen welgezinden medeburger aanbiedt. — Met ons zelven te achten, doen wij ons achten van anderen.

Zeer *ad rem* was derhalve de behandeling van het onderwerp der lijst van verkiesbaren. — Deze was in
vorige jaren al bijzonder onvolledig: men was toen
in den dommel, en scheen maar niet genoeg te be
pen, dat de zoo dikwijls ons voorgeworpene aanmerk
»de katholijken hebben geene aanzienlijke mannen
»noeg, om in stads- of landszaken te kunnen optrede
hare kracht niet konde verliezen door de onttrekking
genen, die op de kiezerslijst, om der moeite wille, g
plaats namen. — Niemand behoort in deze achte
blijven: allen moeten zich aanmelden, en de k
moet over het grootst mogelijk aantal van indiv
kunnen loopen. — Doen de Protestanten en Israël
niet even zoo?

Ieder, die met mij onze ongelukkige verhouding
de vertegenwoordiging overweegt, zal gereedelijk
stemmen, dat het meer dan tijd wordt om de verlor
schade in te halen. — Er is geen gebrek aan ka
lijke leden voor het kiezers collegie. Daar zijn er gen
en er komen uit de zich ontwikkelende generatie, v
het vervolg, meer dan wij vorderen; aan welke m
middelen, noch opvoeding, noch werkzaamheid, n
kennis van 's volks belangen, noch ijver voor het a
meene welzijn ontbreekt: — eilieve! is er dan zoo
weldig veel noodig, om een of meer leden van
Raad te kiezen, dat de Catholijken der hoofdstad g
twintigtal mannen tot dat einde zouden kunnen afvaardig

En evenwel, als wij terugzien op het afgeloopen j
1845 — hoe in de schaduw staan wij daar aangesch
ven!! — Die de Catholijke Nederlandsche Stemm
lezen, zullen het zich met weemoed herinneren: v
uwe overige lezers, en voor hen, die dit geacht we
blad niet onder de oogen hebben, diene deze aanhali

Nummer 40. — p. 320. — October 18

»De stedelijke Courant van heden deelt ons den
»slag mede der verkiezingen ter aanvulling der openv
»lende plaatsen in ons kiezers-collegie: daaruit blijk
»dat voor ons, Katholijken, eene ster is ondergega
»die door geene andere is vervangen.

»Van de 24 in 1845 aftredende kiezers, waren
»twee die verzocht hebben, niet weder in aanmerkin
»komen, zoodat over 22 moest gestemd worden; en verd

»Voor 2, die zich van deze functien terugtrokken

»Voor 2, in 1848 aftredende, doch nu (1845) re
bedankende;

»Voor 3, door overlijden vacant geworden. —

»De 22 aftredenden zijn herkozen.

»Onder de 7 vacaturen waren *zes Protestanten*,
»*een Catholijk*, wijlen de heer Jan George ten Sande

»De 7 nieuw verkozene zijn: de heeren: Jhr. M
»J. de Bosch Kemper; J. J. Kluppel; B. A. Baron
»Verschuer; Mr. B. Donker Corstius; Jhr. H. Backe
»Mr. S. P. Lipman; Mr. W. J. C. van Hasselt.

»Onder deze 7 zijn *zes Protestanten* en *een Israëli*
»de heer Mr. S. P. Lipman.

»Niet om op deze keuzen, *quâ* personen, iets af
»wijzen, vragen wij echter, om den aard van den u
»komst, hoe toch wij, Katholijken, zoo akelig flaauwhar
»kunnen zijn, om de palm, die wij in de hand he
»ben, ons te laten ontwringen?

»De Israëliten hebben alle reden tot juichen; ma
»hoe komt het, dat, nevens den naam van den gekozene
»B. A. Baron van Verschuer, ook niet is gelezen: A. V
»Baron van Brienen van de Groote Lindt?

»En dan ware de onevenredigheid in getal, die
»lijst van het kiezers-collègie der hoofdstad, met ee
»ijzeren duurzaamheid blijft kenmerken, nog in lang ni
»weggenomen: en er bleven nog verre weg het dub
»van verkiesbare achtingswaardige Catholijken voor d
»gelijkstelling, welke ons toekomt, in voorraad."

Een Geabonneerde.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgev